

POKROK

PUBLISHING CO.

vydává

POKROK ZÁPADU

a místní vydání

v Orestu pro Saline okres, Neb., v Schuyler a Clarkson pro Colfax okres, Neb., ve Wilson, Kans., pro stát Kansas, v Cedar Rapids, Ia., pro stát Iowa, v St. Paul a Minneapolis, Minn., pro stát Minnesota a v Tyndall, S. D., pro stát South a North Dakota.

Předplatné:

Pro Spojené Státy \$1.50. Pro Kanadu \$2.00. Do Evropy \$2.50 ročně.

Zásilký penězi dějte se pomocí peněženek poukázek (Money Orders), expresních poukázek (Express Money Orders), bankovních poukázek (Bank Draft), anebo v registrovaném dopise. Oznamujete-li své přestěhování, udejte starou i novou adresu.

Dopisy z kruhů členstva ochotně uveřejníme. Musí být stručné, psané bez úmyslu někoho osobně poškodit a podlépány plným jménem, a již má být v redakci utajeno, anebo s dopisem uveřejněno.

ŠTĚDRÝ DEN.

K. J. Erben.

Nizáného dne do roka neprovozuji se u Slovanů tak obecně věšty, jako právě na štědrý večer. Hospodář, hospodyně, mládeň i panna, každý hledí se věštibami dovědět, co mu přísti roku nastává. Spůsobové takového věštění jsou velmi rozličné, ano téměř ani všichni vyvěsti se nedají. Jeden z nich, u nás velmi obyčejný, kterým děvčata zvěděti chtějí, kdo jim za muže souzen jest, tuto se popisuje.

Hospodáři darují se na štědrý večer stědrovka čili houska, která znamená přání, aby hospodář příštího roku měl všeho hojnost a zvláště aby se jemu na poli dařilo obilí. Co od večere zbudě, dává se kravám, aby hojně dojily. Kohoutovi dá hospodyně prouček česneku, aby byl bujný, a slepicím hrst hrachu, aby snesly mnoho vajec. Rybí kosti, ježto zůstanou od večere, zakopají se pod ovocné stromy, aby příštího roku byly úrodné. A poněvadž toho dne až do večere zachováva se tuhý půst, slibuje se dětem, které se postí, že v noci ulhávají zlatoušky neb zlatá prasátka.

I.

Tma jako v hrobě, mráz v okna duje, v svítnici teplo u kamen; v krbu se svítí, stará podřimuje, děvčata předou měkký len.

“Toť se a vrě, můj kolovrátku! ejhle adventu již na krátko, a blízko, blízoučko štědrý den!”

Milostě děvčeti přisti, mlo z smutných zimních večerů; neb nebude darmo její dílo, tu pevnou chová důvěru.

I přijde mládenec za pilnou pannou, řečne: “Počť za mne dívko má! budí ty mi ženku milovanou, věrným ti mužem budu já!”

“Já tobě mužem, ty mně ženku, dej ruku, děvče rozmlí! — A dívka, co předla přizi tenkou, děvčata předou zase len.

“Toť se a vrě, můj kolovrátku! však jest adventu na krátko, a přede dvěmi štědrý den!”

II.

Hoj, ty štědrý večere, ty tajemný svátku! cože komu dobrého neseš na památku!

Hospodáři štědrovku, kravám po vřisnice, kohoutovi česneku, hrachu jeho družce.

Ovocnému stromovi od večere kosti, a zlatoušky na stěnu tomu, kdo se postí.

“Ho! já mladá děvčata, srdce neozadáné; mně se myslí jineho, jiného eos tane.

Pod lesem, ach, pod lesem, na tom panáku staré, stojí vřby stařeny, snít na šedě hlavě.

Jedna vřba hřbatá tajně dolů křvá, kde se modře jezera pod lesem ukrývá.

Tu přý dívce v pálnoci, při laňu pochodá, sousovy se šveji kosť ve hladině vodá.

Hoj, mne pálnoc neleká, ani líbe vědy; pájdu, vezmu sekeru, prosekám ty ledy.

I nablédnu v jezero hluboko — hluboko, mlíma se podívám pevně okem v oko.”

III.

Marie, Hanu, dvě jména milá, panny jak jarní růže květ; která by z obou milejší byla, nikdo nemůže rozumět.

Jestliže jedna promluví k hochu, do ohně by jí k vůli šel; pakli se druhá usměje třechn — na první zas by zapomněl!

Nastala půlnoc, Po nebi šífe sbor vysypal se hvězdiček, jako ovečky okolo pastýře, a pastýř jasný měsíček.

Nastala půlnoc, všech nocí máti, půlnoc po štědrém večeru; na mladém sněhu svěží stopu znáti ode vsi přímo k jezeru.

Ta jedna klečí, nad vodou hlko; ta druhá stojí podle ní: “Hano, Haníčko, zlaté srdíčko! jaké tam vidíš vidění?”

“Ach, vidím domek — ale jen v šefe — jako co Václav ostává — však již se jasní — ach, vidím dvěte, ve dveřích mužská postava!”

“Na těle kabát zelený temný, klobouk na stranu — znám jej, znám! na něm ta kytky, co dostal ode mne — můj milý bože! Václav sám!”

Na nohy skočí, srdce jí bije; druhá pfikleká vedle ní: “Zdát Báň, má milá, zlatá Marie! jaké ty vidíš vidění?”

“Ach vidím, vidím — je mi by mnoho, všecko je mihou zatmělé; červená světla blýskají z toho — zdá mi se býti v kostele.”

“Něco se černá mezi bílymi — však mi se rozednívá již; jsou to družičky, a mezi nimi — pro Boha! rakev — černý kříž!”

IV.

Vlažný větřík laškaje po osení mladém, sadí i pole květovým přioděny vnaodem; zavzněla hudba od kostela z rána, a za ní heja! kvítím osypána jede svatba řadem.

Švarný ženich jako květ v kole svatebčanů, kabát tmavě zelený, klobouk v jednu stranu; tak viděla jej v osudné té době, tak si jí nyní domů vede k sobě, švarnou ženu Hanu. —

Zašlo léto. Ples pole chladné větry váří. Zvoní hrana, na marách tělo vynášejí; bílé družičky, planoucí svíce, pláče, bēdovány, trouby hlaholíce z hlubokosti zní: Miserere mei!

Koho věnce zelený, koho v raku kryje? Umfela, ach umfela panenská lilie! Vykvětla, jak by zalívána rosou, uvadla, jak by podcažená kosou — ubohá Marie!

V.

Nastala zima, mráz v okna duje, v svítnici teplo u kamen; v krbu se svítí, stará polehuje, děvčata předou zase len.

“Toť se a vrě, můj kolovrátku! však jest adventu zase na krátko, a nedaleko štědrý den!”

“Ach, ty štědrý večere noci divoplné! když si na tě vzpomenu, k srdci mne to bodne!”

“Seděly jsme také tak loni pohromadě; a než rok se obrátí, dvě nám chybí v řadě!”

“Jedna hlavu zavitou, koňlícky šije; druhá již tři měsíce v černé zemi kulje, ubohá Marie!”

“Seděly jsme také tak jako dnes a včera; a než rok se obrátí — kde z nás bude která?”

“Toť se a vrě, můj kolovrátku! všecek ve světě jen na obrátku, a život lidský jako sen!”

“Však lépe v mylné naději snít, před sebou řízu temnotu, nežli budoucnost odhalit, strašlivou poznati jistotu!”

VÁNOČNÍ GLOSSA.

Kouzelná a tklivá doba vánoční se blíží. Co nevidět bude zde štědrý večer. My, kteří si ještě potřebujeme na starou tradici — hlavně k vůli té slavnostní večeri

— ustrojíme se do svátečních ná- tů, když jsme se byli dříve pečli- vě ohloli a převlékli do čistého prádla, usedneme za stůl prostře- ný bílým ubrusem a pokrytý vybranou a zamilovanou naší ště- drovečerní krmí (jirková polévka nesmí scházet), na chvilky se zamy- slíme, abychom v duchu odprosilí ty, na nichž jsme se během roku provinili, v duchu odvoláme uráž- ky, zlomyslné vtipy, posměchy a nadávky. Naopak zase v duchu odpustíme těm, kteří se na nás prohřešili, všem našim nepřáte- lům a škůdcům dáme v milosrd- ném srdci generální pardon a slavi- nostně se zapřísáhneme, že při nejblízkším potkání jim nabídneme ruku ke smíru a novému věrnému přátelství jak se sluší na lidi u- poutané na této bláživé kouli k společnému žiti. Prodělávše tento myšlenkový proces, přejedeme pravou rukou po náprsence. Jet- mo ještě zavádíme o nejhořejší knoflík spodku, je-li povolen a pak se spokojeným výrazem tváře a plným vědomím vážnosti nastá- vající chvíli ponoříme lžici do hu- sté jirkové polévky a osmaženou houštíčkou, trochu jí proměhá- me, při čemž z polévky vystupu- jí líbivonnné páry dostihnou náš říchový orgán, a kolem stolu za- vuzní hluboké a blažené “áááh.” Pustivše se chutě do jídla politu- jeme humanitní slovy ty ubožáky, jeježž finanční prostředky nesta- ůily aspoň na takovou večeri, jak- ou máme my, a při pojedání ry- by “na modro” oněmíme lítostí úplně nad smutnými Vánocemi těch bēdných a opuštěných, jimž dobročinná lidská společnost na- prosto nemohla (vzhledem na nutnē velké výlohy vojenské) po- skytnouti ani nejnútnejší strēchu nad hlavou. Z tohoto stavu hlu- boké účasti nevyrtneme se ani při rybě smažené. Teprv národní náš “Kuba” nás vruší z hlubo- kého rozjímání a sklenka pěnivý- ho příspěje k dokonalému rozptý- lení chmurných myšlenek. Po ve- čeři nastane vzájemně podělení dárky a různé ty “ježíšky” jako: fajfky, tabatěrky, šnerovačky, župany, zouváky, škandy, krava- ty, noční čepice se třapcem, šály, špičky na cigarety atd. přijdou za hlasitých výkřiků obdivu a pře- kvapení z ruky do ruky. Pokud se glosátora týče, obrází od své polovice k “ježíšku” zcela bez- pečně škandy, odvozuje to z toho, že jeho ženaška už po několik ne- děl ho pozoruje, jak si při chůzi přidružuje rukou spodky, aby s něj nespadly — neklamně to důkaz špatného stavu ší. (Anebo mu scházejí knoflíky? pozn. sazeče.) Ale přes to se při nadlicce musit tvářit udiveně, že ženaška volila právě škandy za překvapující dá- rek.

Štědrý večer by ani nebyl ště- drým večerem, kdyby si mladí nezahráli “černého petra” a starí “cvika”, aspoň o oříšky. A aby děti při tom nepřekážely, poslou- se na kutě, ale dříve se naponu makovými buchtíčkami rozpeče- nými v troubě a mačenými v mlē- ce, aby štědrého večera jak nále- ží užily. Tak, dětička, zlatá pra- sátka jste už viděly a teď hupky do postýlky, abyste se zdravým spánkem posilnily a vytrávily na zítřejší božihodovovu husu se zelím a knedlíkem. My starí ještě po- čkáme a dobrému trávení pomů- žeme několika sklenicemi horkého punče s několikaero vložkou chla- dící chmeloviny. Tak nejlépe oce- níme a oslavíme význam štědrého večera.

ARTUR WEYER:

O ZNOVU PROBUZENÍ CITŮ BOLESTI ODUMŘELÝCH.

Proslil jsem přitele svého Ri- charda... “milý Richarde, buď tak laskav, posad se tanto a ve- zmi pero s papír, leč papír s čer- ným okrajem a piš následovně: Vysoce vážená slečno! Smutná povinnost káže mi sdě- lití s Vámi, že přítel náš, Dr. Fer- dinand Richter, dnes odpoledne o 4 1/2 hodině náhle a neočekávaně zemřel —”

“Zbláznil jsi se!” vyskočil Ri- chard se židli. “hys umřel ty? a stojíš zde živ a zdravý přede mnou!” Odpověděl jsem klidně: “Neu- šinšlí tak, nezabívej se jí. Ona mne nutí ke ženění, a pak musím dáti svému ideálu valet!”

“Promluvil's již a ti o tom?”

“Odpověděla, že mým ideálem mohla by býti ona.” “Není rovněž zlé, docela ne zlé —” “Tím může se každá jiná kar- riera spokojiti, ale já jakožto lé- kař člověčenstva, který se staví výhradně do služeb tohoto, a celé amýšlení svoje, celou sílu svoji je- dině jemu zasvěcuje, nemohu ni- kdý.”

“Můžeš mít ty nejpevnější zá- sady, a jedna žena všecky ti je zvrátí... Stojte na vysokém cimbu- řu svých ideálů, řečni tisíckrát ne! nikdy těch početlostí lidské společnosti se nedopustím... ra- menem lásky zajat, řekneš jen “Ano” a Amen.” Richard se opět posadil... “tyš tedy náhle a neočekávaně zemřel...”

“Nuže piš,” pokračoval jsem, “jménem hluboce truchlících po- žostalých — Dr. Richard Flei- scher...” Richard se obrátil... “svého jména k tomu nepropůjčím.” “Richard, učíš to, přineseš o- běť ušlechtilé snaze... Richarde, ukáži se býti hodným tvé oběti.” A Richard se podepsal... “Richard, připoj ještě: co vy- konavatel poslední vůle.”

“Jestliže však požádá ode mne na památku řekněme, jednu tvoji kadeř?” “Richard, pak jí jednu po- šleš.”

Moje nevěsta mému příteli... Ó, moje tušení! moje tušení mne nikdy nezklamalo. říkalo mi vždycky: Pavlo, uvidíš, že tento muž připraví tě o klid tvého srdce a učiní tě nešťastnou. Pla- kati již nemohu; moje city jsou mrtvy... mrtvy jako On, na je- hož hrobě slzy mé stékají...

“Richard, přeeti mi toto krás- né místo ještě jednou.” Pavla skončila s appelem na nebe, aby bolest její zmírnila a seslalo jí za- pomenutí “Poslyš, Richarde, nemohu si pomoci, ale já cítím hryzení svě- domí.”

“Již se stalo, a mně jest volno, ačkoliv mnoho na ni myslím, skro- ro více, než kdykoliv před tím.”

Moje nevěsta jedné přítelkyni. “Dlouho jsem sama s sebou bojovala, mám-li se ještě jednou vydati strašlivému bolu hrozného sklamaní? Není-li na snadě mož- nost, že také jej osud schvátí, a srdce moje podruhé osíř. Leč vši- chni mi domlouvají: musíš se vzpamatovati a pomyslit si, že i on jest hodným mužem, který tě může učiniti šťastnou. A tak jsem tedy svolila... Můžeš si pomysli- ti, milá Eliško, s jakými pocity. Avšak on býva tak pozorným, tak ochotným, ba on připomíná mi v mnohém ohledu tak zesnulého, že jej mám každým dnem radši. Za- čínám opět doufat, důvěřovati a usmívat se...”

Pavla provdala se za železnič- ního správce. Silný chlapík, pra- víli ti, kteří ho viděli vystupova- ti ze svatebního vozu. Viděli ta- ké, jak ona velice šťastně k němu vzhlíž.

“Když tak spočíváš v náruči svého správe,“ tázala se jí jedna zvědavá důvěrnice, “nevzpomí- náš tu na svého Ferdinanda?” Na to odvětila... “tato otázka zdá se mi velice zvláštní. Láska má svoje tajnosti, ale nepoví-li to dále, chei ti svěriti svoje tajem- ství.”

“Slyš, je-li nástroj naladěný, pak je vše jedno, hraješ-li na něj; Ó, Richarde, ty králi můj, nebo: můj Eduarde, co tu provádíš za kouzly... nepovíš to nikomu?” Důvěrnice mlčela jako hrob. Když se pak hrob otevřel, a já se to dozvěděl, sedl jsem a psal... O znovu probuzení citů bolesti o- dumřelých. Moje první medicín- ská práce, věnována člověčenstvu. Přítel Richard poslal jí jeden e- xemplář.

VLÁDNÍ PROHLÍDKA MASA.

Zajímavá informace o federál- ní prohlídce masa jest obzvláště v roční zprávě předložené tajemní- ku Wilsonovi doktorem A. D. Melvinem, přednostou zemědě- lského odboru sekce: chov dobyt- ka ve Spojených Státech. Během právního roku končícího 30. čer- ven, byla provedena prohlídka v 936 závodch a ve 255 městech,

největší do dosud počet v dějinách tohoto inspektorátu. Počet pro- hlédnuté zvěře před poražením obnášel 53,002,304. Z toho připá- dá 7,807,712 na hovzí dobytek, 2,214,127 telat, 29,920,261 prasat, 13,005,822 ovej a 54,382 koz. Po porážce bylo prohlédnuto 7,781, 030 hovzého, 2,219,908 telat, 29, 916,363 prasat, 13,005,502 ovej a 54,145 koz, v celku 52,976,948 zví- řat. Z těch bylo vyloučeno pro nemoc nebo jiný nezdravý stav 117,383 celých zvířat a 1,009,672 částí zvířat. V celku 1,127,055 ce- lých a částí zvířat bylo vyloučeno a zničeno.

Nejménější příčina vyloučení byla tuberkulosa a sice skoro 47 procent u hovzého dobytka a přes 96 procent případů u prasat. Celkový počet prohlédnutých zví- řat byl o 7 1/2 procent větší než v předchozím roku. Celková váha masa syrového, nakládáno a jinak pod úředním dozorem připraveného, obnášela 7 miliard liber, z kterých bylo při dodatečné prohlídce vyloučeno je- ště 21 milionů liber.

Inspekčních certifikátů pro vý- vvoz masa a masových výrobků bylo vydáno na 975,066,006 liber, tedy na více než 150 milionů liber více než v roce 1910. Za účelem zjištění eventuálního užívání záká- zaných přípravků ku nakládání a barvení masových požívatín a k určení jakosti soli, koření, přechu- tí atd. bylo prozkoumáno v labo- ratoři 25,818 vzorků. Bylo zjiště- no, že zakázaných lučebnin nebylo užíváno v prohlédnutých závo- dech.

Federální prohlídka vztahuje se pouze na maso a masové výrob- ky připravené v závodech, které se zabývají vnitřním a vývozním obchodem, kdežto vláda (govern- ment) prohlíží veškerý výrobek oněch závodů bez ohledu na to, je- li výrobek určen pro místní, mezistátní nebo vývozní obchod. Operativní zákona o prohlídce masa nevztahuje se na dobytek poráže- ný na farmách farmářů, nebo ma- lými řeznými a obchodníky.

Obchody masem uvnitř státu nejsou v dosahu federálního ins- pektorátu a jest na státních nebo místních autoritách, aby se o vše- tu staraly. V nedostatku dostate- čné místní inspekce odporučuje sekretář Wilson jednotlivým zá- kazníkům, aby hleděli k tomu, by na všech masových produktech, které kupují, byla vládní znám- ka.

Zkusili vše na skladě. “Hoboko vydobylo si zde pověsti. Mladá jedna dáma stonala a ježto její o- tce vlastní lékárnou, zdá se, že sku- sil vše na skladě, jakož i lékaře, ale nic nepomohlo. Vzali ji po- tom do Rochester, Minn., aby se podrobila operaci, z jisté ale pří- činy byla vzata domů bez operace. Nevím zrovna jak se to stalo, ale na konec začala užívatí Hoboko a jest nyní úplně zdráva.” Hořej- ší jest dopis od pana Franka Ski- bičkého z Medford, No. Dak. — Ukazuje, že prostý domácí lék ča- sto dokáže více než drahá a tak zvaná vědecká léčení.

Dr. Petra Hoboko není lékem lékařnickým. Dodává se lidem přímo místními jednateli ustano- venými od vyrabitelů, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 19—25 Hoyne Ave., Chicago, Ill.

C. H. Kubát,

právník a veřejný notář. V oboru svém zkušený. Spolehlivý zástupce u všech soudů. 403 Barker Block. 15. a Farnam Tel. Doug. 6867. Omaha, Neb.

J. P. GUTH ARCHITEKT

Úřadovna: 616 Paxton Bldg. Telefon Red 1937. OMAHA, ST. NEBRASKA.

SLAVIA

222 N. 72. ST., NEW YORK. Jednáte pro tušit soudy příjmem.

Krásné čtení zdarma!

Plše o ukázková čtení a další kned Lidové knihkupectví a knižní služby. 21. tr.

Dr. J. F. Scheffcik, OČNÍM, UŠNÍM. NOSNÍM A HRDELNÍM NEDUHŮM. Úřad. hodiny: Dáno od 9 do 12 hodin. Odpoledne od 1:30 do 5 hodin. Úřadovna: 201-3 Masonic Temple, roh Heunepia Ave., and 8th St., So. MINNEAPOLIS, MINN. Telefony: N. W. Main 4670. T. S. Center 4788. Res. T. S. Calhoun 3642.

Dr. Chas. Rosewater, český lékař a ranhojič. Úřadovna: 222 Bee Building. Tel. Douglas 504. Tel. Ind. “A” 1504. Residence: Harney 469. Ind. “A” 4469.

Dr. Břetislav Dienstbier, český zubní lékař. pokoj č. 718-716 v budově City National Banku, 16. a Harney ul. Věškerou zubní lékařskou práci koná nejvíce v 11 hodin odpolední spěšnými za mírné sazby. Telefon Douglas 1156. Čtenaje od 9 h. dop. do 5 h. odp. Věter die ujednání. 5601

Dr. F. A. Sedláček, OMAHA, NEB. ÚŘADOVNA: 1270 So. 13th Street proti Hotelu Prague. Tel. Red 4612. RESIDENCE: 1451 So. 11th Street Tel. Douglas 4286. Dopoladne Dr. Allisonem v nemocnicích. V ÚŘADOVNĚ od 1 do 4 hod. odpol. V neděli od 9 do 11 hod. dopol.

Dr. F. H. Kučera, český lékař a ranhojič. VE VERDIGRE, NEB. V každé době a do okolí jede na za- volání. 16-17. Farmarský telefon v úřadovně. Jest hotov posloužití krajanům!

F. M. Scoblik, český právník a obhájce. VEŘEJNÁ PRAXE. Security, Block - TYNDALL, S. D.

Jos. L. Padrnos, právník a veřejný notář. Spolehlivý zástupce u všech soudů. — Ojštětuje též proti ohni a neštěstí obč. polnoční. Tel. Douglas 4425. 14-15. 16. a William ulice, Omaha, Neb.

Jos. J. Panuška, 1260 1/2 jižní 16. ulice. Pozemkové obchody v českém dia- lektu v Omaze, v South Omaze a v Benson. — Požární a úrazové pojištění. ABSTRAKTY NÁROKŮ. — VEŘEJNÉ NOTÁŘSTVÍ. Hodiny: Od 7 do 10 večer a v sobotu od 3 hodin odp. do 8 hod. večer. 869f Tel. Doug. 5737. Přijďte kdykoli večer

Adolf A. Tenopír, český právník. Úřadovna roh 16. a Dodge ulice přes ulici od Hayden Brca. ob- chodu. Omaha, Neb. Tel. Doug. 1108. Veřejný notář.

JOS. T. VOTAVA, právník. Krajanům vždy ochotně poslouž. Jest ve spojení s A. W. Jafferis-em. Úřadovna: 942 Omaha Na- tional Bank Bldg. Telefon: Douglas 811. Omaha — Nebraska.

Julius J. Žitník, PRÁVNÍK. Telefon (Douglas 1324. Indp. A-1324. 403-4 Ware Block, 10th & Farnam St., OMAHA — NEBR. VEŘEJNÝ NOTÁŘ.